

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

БОЛОВСРОЛЫН ЗЭЭЛИЙН САНГИЙН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, тэргүүлэх аудитор
Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: С.Нацагдорж
Утас: 261628 Цахим хаяг: natsagdorjs@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Ц.Энхжаргал
Утас: 261628 Цахим хаяг: enkhjargalts@audit.gov.mn
Аудитор: Ж.Энхтуяа
Утас: 261740 Цахим хаяг: enkhtuyaj@audit.gov.mn

Улаанбаатар хот
2022 он

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	3
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	4
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	5
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	9
3.Аудитын тайлан.....	10
3.1. Ерөнхий зүйл	10
3.2. Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	11
3.4. Материаллаг байдал.....	11
3.5. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	12
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	13
3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт.....	13
3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл	13
3.6.3 Нэмэлт санхүүжилт	14
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	14
3.8 Аудитын гол асуудал.....	14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	14
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
3.11 дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц асуудлууд	15
4. Аудитын илрүүлэлт	16
4.1 Залруулсан алдаа	16
4.3 Албан шаардлага	16
4.4 Зөвлөмж.....	17
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	18

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
БШУЯ	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам
БШУС	Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд
БСШУСЯ	Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яам
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
МУЕА	Монгол Улсын ерөнхий аудитор
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТЕЗ	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

БОЛОВСРОЛЫН ЗЭЭЛИЙН
САНГИЙН АЖЛЫН АЛБАНЫ ДАРГА
Д.ГАРДИ ТАНАА

2022.03.25 № 01/714
танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Боловсролын зээлийн сангийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдлын тайлан, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Боловсролын зээлийн сангийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

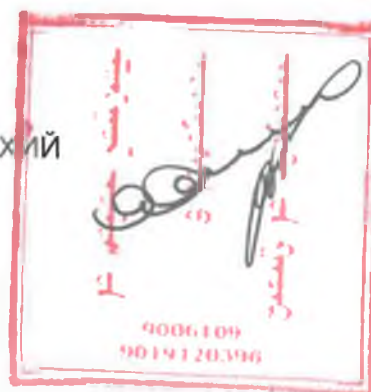
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ
АУДИТОРЫН ОРЛОГЧ

Н.САРАНСҮХ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансн ы код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	267,156,453,181.23	291,508,351,214.48
32	БОГИНО ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	848,670,810.21	575,332,615.35
321	Үнэт цаас	848,670,810.21	575,332,615.35
32110	Төгрөг	848,670,810.21	575,332,615.35
33	АВЛАГА	266,306,958,421.02	265,538,122,070.25
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	117,251.97
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	1,324,083.56	956,835.99
335	Бусад авлага	30,752,233.85	46,738,333.85
3351	Байгууллагаас авах авлага	30,752,233.85	46,625,433.85
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	112,900.00
336	Зээлийн авлага	266,274,827,103.61	265,490,309,648.44
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	266,274,827,103.61	265,490,309,648.44
33613	Сургалтын төрийн сангийн зээлийн авлага	266,274,827,103.61	265,490,309,648.44
34	УРЬДЧИЛГАА	-	25,394,896,528.88
34600	Урьдчилж гарсан зардал	-	25,394,896,528.88
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	823,950.00	0.00
354	Бичиг хэргийн материал	823,950.00	0.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	220,984,000.40	203,513,635.94
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	220,984,000.40	203,513,635.94
392	Биет хөрөнгө	62,439,093.73	51,516,749.27
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	49,800,000.00	5,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(49,800,000.00)	(2,500,000.02)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	145,878,306.50	72,374,545.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(102,103,902.58)	(38,836,643.08)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	54,072,295.86	31,179,672.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(35,407,606.05)	(15,700,824.63)
393	Биет бус хөрөнгө	158,544,906.67	151,996,886.67
39301	Програм хангамж	193,480,200.00	206,280,200.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,935,293.33)	(54,283,313.33)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	267,377,437,181.63	291,711,864,850.42
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	1,116,153.73	1,403,818.42
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,116,153.73	1,403,818.42
413	Өглөг	1,116,153.73	1,403,818.42
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	473,608.82	1,180,104.82
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	587,544.91	180,413.60
4136	Бусад өглөг	55,000.00	43,300.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	55,000.00	43,300.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	267,376,321,027.90	291,710,461,032.00

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	267,376,321,027.90	291,710,461,032.00
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	29,809,531.00	29,809,531.00
51101	Өмч: - төрийн	29,809,531.00	29,809,531.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	267,346,511,496.90	291,680,651,501.00
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	248,167,578,151.47	262,073,475,809.63
51220	Тайлант үеийн үр дүн	19,178,933,345.43	29,607,175,691.37
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	267,377,437,181.63	291,711,864,850.42

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	21,336,679,547.19	65,193,292,815.36
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	196,487,697.71	116,517,988.26
120	Нийтлэг татварын бус орлого	196,487,697.71	116,517,988.26
120002	Хүүгийн орлого	18,445,521.70	13,650,857.07
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	178,042,176.01	102,867,131.19
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	128,403,411.01	94,563,631.19
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	49,638,765.00	8,303,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	21,140,191,849.48	65,076,774,827.10
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	21,140,191,849.48	65,076,774,827.10
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	21,140,191,849.48	65,076,774,827.10
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	8,155,216,302.18	35,547,919,659.76
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	8,155,216,302.18	35,547,919,659.76
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	493,705,106.00	446,012,954.67
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	328,737,582.83	325,576,745.45
210101	Үндсэн цалин	328,737,582.83	217,340,794.98
210102	Нэмэгдэл	-	78,443,950.47
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	29,792,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	43,282,282.06	44,437,408.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,957,411.18	31,201,668.85
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,524,401.23	3,494,785.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,661,601.07	2,597,587.86
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	648,988.08	649,397.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,489,880.50	6,493,969.74
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,848,892.52	14,547,068.19
210401	Бичиг хэрэг	7,053,850.00	6,454,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,469,925.55	1,655,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,136,186.97	5,236,618.19
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,188,930.00	1,200,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	2,800,100.00
210604	Урсгал засвар	-	2,800,100.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,189,143.00	16,059,668.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,974,143.00	13,009,790.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,215,000.00	3,049,878.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	91,366,276.59	42,591,964.46
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	36,079,375.74	42,591,964.46
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,661,511,196.18	35,101,906,705.09
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,910,553,847.20	30,670,466,558.84
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,884,594,547.20	30,648,707,358.84
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,549,300.00	21,431,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	410,000.00	328,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	750,957,348.98	4,431,440,146.25
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	750,957,348.98	4,431,440,146.25
213303	Зээлийн эргэн төлөлтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг	751,012,348.98	4,131,300,000.00
213304	Зээлийн эргэн төлөлтөөс төвлөрүүлэх		87,774,481.23
213305	Урсгал санхүүжилтийн төвлөрүүлэх		193,724,706.43
213306	Нэмэлт санхүүжилтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг		18,640,958.59
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	8,208,460,770.62	2,203,201.94
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	8,208,460,770.62	2,203,201.94
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2,210,990,670.20	40,400,666.16
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	-	40,400,666.16
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	5,997,470,100.42	(38,197,464.22)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	19,178,933,345.43	29,607,175,691.37

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2019 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	29,809,531.00	220,075,657,713.27	220,105,467,244.27
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	28,091,920,438.20	28,091,920,438.20
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	29,809,531.00	248,167,578,151.47	248,197,387,682.47
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	19,178,933,345.43	19,178,933,345.43
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	29,809,531.00	267,346,511,496.90	267,376,321,027.90
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		(5,273,035,687.27)	(5,273,035,687.27)
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	29,809,531.00	262,073,475,809.63	262,103,285,340.63
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	29,607,175,691.37	29,607,175,691.37
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	29,809,531.00	291,680,651,501.00	291,710,461,032.00

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	23,520,493,280.77	69,321,173,259.12
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	150,497,589.76	94,450,731.19
120	Нийтлэг татварын бус орлого	150,497,589.76	94,450,731.19
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	99,010,688.91	94,450,731.19
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	99,010,688.91	94,450,731.19
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	23,369,995,691.01	69,226,722,527.93
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	23,351,182,519.69	69,208,081,569.34
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	21,140,191,849.49	65,076,774,827.10
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	2,210,990,670.20	4,131,306,742.24
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	18,813,171.32	18,640,958.59
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	18,813,171.32	18,640,958.59
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	8,148,308,111.51	35,520,099,632.58
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	8,148,308,111.51	35,520,099,632.58
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	486,741,915.33	418,192,927.49
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	325,753,724.75	325,776,599.99
210101	Үндсэн цалин	219,165,171.88	214,860,721.81
210102	Нэмэгдэл	79,816,772.79	79,763,829.31
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	26,771,780.08	31,152,048.87
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,130,945.66	43,979,900.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,490,122.42	30,948,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,174,213.93	3,257,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,379,629.13	2,606,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	594,907.30	651,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,492,072.88	6,515,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17,155,272.06	14,029,749.50
210401	Бичиг хэрэг	6,069,400.00	6,096,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,882,300.00	1,598,100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,014,642.06	5,177,749.50
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,188,930.00	1,157,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	2,800,100.00
210604	Урсгал засвар	-	2,800,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	39,934,143.00	31,606,578.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,974,143.00	12,678,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	33,960,000.00	18,928,378.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,661,566,196.18	35,101,906,705.09
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	6,910,553,847.20	30,670,466,558.84
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,884,594,547.20	30,648,707,358.84
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,549,300.00	21,431,200.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	410,000.00	328,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	751,012,348.98	4,431,440,146.25
213303	Зээлийн эргэн төлөлтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг	751,012,348.98	4,131,300,000.00
213304	Зээлийн эргэн төлөлтөөс төвлөрүүлэх		87,774,481.23
213305	Урсгал санхүүжилтийн төвлөрүүлэх		193,724,706.43
213306	Нэмэлт санхүүжилтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг		18,640,958.59
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	15,372,185,169.26	33,801,073,626.54
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	8,160,000.00	16,870,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	8,160,000.00	16,870,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	8,160,000.00	16,870,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	8,160,000.00	16,870,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(8,160,000.00)	(16,870,000.00)
14	Бусад эх үүсвэр	6,000,160.78	1,823,393.06
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	6,000,160.78	1,823,393.06
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	15,475,062,120.78	33,784,699,042.25
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	15,475,062,120.78	33,784,699,042.25
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	-	1,327,977.35
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүү		1,327,977.35
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(15,469,061,960.00)	(33,784,203,626.54)
	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	65,602,532,800.00	64,890,228,528.58	712,304,271.42	98.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	31,816,962,200.00	31,105,529,486.33	711,432,713.67	97.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	438,989,400.00	435,062,927.49	3,926,472.51	99.1
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	325,776,600.00	325,776,599.99	0.01	100.0
210101	Үндсэн цалин	219,462,000.00	214,860,721.81	4,601,278.19	97.9
210102	Нэмэгдэл	80,481,000.00	79,763,829.31	717,170.69	99.1
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	25,833,600.00	31,152,048.87	(5,318,448.87)	120.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	43,979,900.00	43,979,900.00	-	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	30,948,800.00	30,948,800.00	-	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,257,800.00	3,257,800.00	-	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,606,200.00	2,606,200.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	651,600.00	651,600.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,515,500.00	6,515,500.00	-	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,040,400.00	14,029,749.50	10,650.50	99.9
210401	Бичиг хэрэг	6,097,000.00	6,096,700.00	300.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	1,600,000.00	1,598,100.00	1,900.00	99.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,182,500.00	5,177,749.50	4,750.50	99.9
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,160,900.00	1,157,200.00	3,700.00	99.7
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,804,300.00	2,800,100.00	4,200.00	99.9
210604	Урсгал засвар	2,804,300.00	2,800,100.00	4,200.00	99.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	52,388,200.00	48,476,578.00	3,911,622.00	92.5
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,678,200.00	12,678,200.00	-	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	39,710,000.00	35,798,378.00	3,911,622.00	90.1
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	31,377,972,800.00	30,670,466,558.84	707,506,241.16	97.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,377,972,800.00	30,670,466,558.84	707,506,241.16	97.7
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	31,356,212,100.00	30,648,707,358.84	707,504,741.16	97.7
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,432,700.00	21,431,200.00	1,500.00	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	328,000.00	328,000.00	-	100.0
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	33,785,570,600.00	33,784,699,042.25	871,557.75	100.0
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	33,785,570,600.00	33,784,699,042.25	871,557.75	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	65,602,532,800.00	64,889,578,720.67	712,954,079.33	98.9
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	65,602,532,800.00	64,889,578,720.67	712,954,079.33	98.9
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	65,602,532,800.00	64,889,578,720.67	712,954,079.33	98.9
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	23	23	-	
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	22	22	-	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	18,640,958.59
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	18,640,958.59
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	0.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	18,640,958.59
213305	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		18,640,958.59
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	18,640,958.59
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	18,640,958.59
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	18,640,958.59
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Боловсролын зээлийн сангийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгадагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгадагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт хууль тогтоомж, заавар, журамтай нийцүүлэн өөрийн онцлогт тохирсон нягтлан бодох бүртгэлийн суурийг тодорхойлж тусгах, зээлийн эргэн төлөлттэй холбоотой журам гаргаж мөрдөн ажиллах зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрөөс 2022 оны 3 дугаар сарын 25-ны өдрийн хооронд Үндэсний аудитын газрын Аудитын хоёрдугаар газрын ахлах аудитор Ц.Энхжаргал, аудитор Ж.Энхтуяа нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг аудитын менежер С.Нацагдорж, Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, Тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын орлогч Я.Сарансүх нар хэрэгжүүлсэн.

Боловсролын зээлийн сан нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 76 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Боловсролын зээлийн сангийн зорилго нь дээд боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчид зохих журмын дагуу санхүүгийн дэмжлэг, суралцагчийн тэтгэлэг, сургалтын төлбөрийн зээл олгох, зээлийг эргэн төлүүлэх ажлыг зохион байгуулахад орших бөгөөд сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, уг хөрөнгийг төвлөрүүлэн зарцуулах, тайлагнах үндсэн чиг үүрэгтэй ажиллаж байна. Боловсролын зээлийн сан дараах хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж байна. Үүнд:

- Оюутны хөгжлийн зээл
- Гадаад зээл
- Хөнгөлөлттэй зээл
- Буцалтгүй тусламж
- Тэтгэлэг

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж, бодлого, чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Дэлхий нийтийг хамарсан Коронавируст халдвар /Ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хууль;
- Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль;
- Засгийн газрын 2021 оны 347 дугаар тогтоолоор баталсан Боловсролын зээлийн сангийн хөрөнгийг зарцуулах, түүнд хяналт тавих журам;
- Засгийн газрын 2021 оны 264 дүгээр тогтоолоор баталсан Дээд боловсролын сургалтын байгууллагын суралцагчид төрөөс санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх журам;
- Засгийн газрын 2021 оны 275 дугаар тогтоолоор баталсан Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит сургалтын тэтгэлэг олгох журам; Монгол Улсын Ерөнхий сайдын нэрэмжит сургалтын тэтгэлэг олгох журам;

- Засгийн газрын 2018 оны Дээд боловсролын сургалтын байгууллагын оюутан, суралцагчид оюутны хөгжлийн зээл олгох, эргэн төлүүлэх журам батлах тухай 46 дугаар тогтоол;
- Засгийн газрын 2016 оны Боловсролын зээлийн сан байгуулах талаар авах арга хэмжээний тухай 111 дүгээр тогтоол;
- Засгийн газрын 2014 оны Дээд боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчид суралцагчийн тэтгэлэг олгох журам батлах тухай 71 дүгээр тогтоол;
- Засгийн газрын 2020 оны Боловсролын зээлийн сангийн талаар авах арга хэмжээний тухай 70 дугаар тогтоол;
- Засгийн газрын 2013 оны Дэлхийн шилдэг сургуульд оюутан суралцуулах журам батлах тухай 271 дүгээр тогтоол;
- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаал “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”
- Засгийн газрын 2021 оны “Босго үнэ шинэ 124 дүгээр тогтоол члэн батлах тухай”
- Засгийн газрын 2021 оны “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай” 43 дугаар тогтоол

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэн, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газраас Боловсролын зээлийн сангийн 2021 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Боловсролын зээлийн сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил, гүйлгээг мөнгөн сууриар хөтөлж, бэлтгэсэн байна.

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5-д заасан бүрэлдэхүүн хэсгийн дагуу иж бүрэн бэлтгэсэн байна.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 10,366.2 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 103.6 сая төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж, 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 70,690.2 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 706.9 сая төгрөгөөр шинэчлэн тогтоосон.

Гүйцэтгэлийн үе буюу 2021 оны жилийн эцсийн дүн нь төлөвлөлтийн материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтийн жилийн эцсийн дүнгээс ихээхэн хэмжээний өсөлттэй байсан тул тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох нь зохистой гэж үзсэн.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

Боловсролын зээлийн сангийн 2021 оны санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгө өмнөх оноос 24,334.1 сая төгрөгөөр буюу 8.4 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан Авлага, Засгийн газрын оролцоо данснууд байна.

Хүснэгт-1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	848,670.8	575,332.6	(273,338.2)
Авлага	266,306,958.4	265,538,122.1	(768,836.3)
Урьдчилж гарсан зардал	0.0	25,394,896.5	25,394,896.5
Бараа материал	824.0	0.0	(824.0)
Үндсэн хөрөнгө	220,984.0	203,513.6	(17,470.4)
Нийт хөрөнгө	267,377,437.2	291,711,864.8	24,334,427.6
Нийт өр төлбөр	1,116.2	1,403.8	287.6
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	267,376,321.0	291,710,461.0	24,334,140.0
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	267,377,437.2	291,711,864.8	24,334,427.6

Дансны үлдэгдэлд гарсан материаллаг дүнтэй дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт дансны үлдэгдэл 575.3 сая төгрөг болж, 273.3 сая төгрөгөөр буурсан нь 2016-2017 онуудад арилжааны банкаар дамжуулан олгосон хөнгөлөлттэй зээлийг богино хугацаат хөрөнгө оруулалтаар бүртгэсэн ба тайлант онд банкаар дамжуулан олгосон зээлийн эргэн төлөлтөөр буурсан.

Авлага дансны үлдэгдэл 265,538.1 сая төгрөг болж, 768.9 сая төгрөгөөр буурсан нь гадаад, дотоодын их, дээд сургуульд суралцагчид сургалтын төлбөрийн эргэн төлөлт хийсэн нь нөлөөлсөн.

Урьдчилж гарсан зардал дансны үлдэгдэл 25,394.8 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь зээлээр сурч байгаа суралцагчдын зээлийн төлбөрийг зээлээр сураад төгссөн зээлдэгчдээс салгаж авлагын данснаас урьдчилж гарсан зардалд бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 203.5 сая төгрөг болж, 17.5 сая төгрөгөөр буурсан нь ТӨБЗГ-ын 2021 оны 279 дүгээр тогтоолоор 5.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг орлогод бүртгэж, 3.2 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авч, 16.8 сая төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэж, ТӨБЗГ-ын 2021 оны А-1/938 дугаар тогтоолоор 103.7 сая төгрөгийн хөрөнгийг данс бүртгэлээс хасаж, хөрөнгийн дахин үнэлгээний хорогдол 49.8 сая төгрөгөөр буурч, тайлант онд 42.6 сая төгрөгийн элэгдлийн зардал тооцсон нь нөлөөлсөн.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 291,710.4 сая төгрөг болж, 24,334.4 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үйл ажиллагааны үр дүн 29,607.2 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, өмнөх онуудын гадаад зээлийн ханшийн тэгшитгэлийг нөхөн тооцсон, зээлээ төлсөн болон зээлээс чөлөөлөгдсөн суралцагчдын авлагыг данснаас хасаж 5,273.0 сая төгрөгөөр залруулан бүртгэснээс шалтгаалсан.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр болон нийт зардлыг 49,708.4 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 49,708.4 сая төгрөгөөр баталж, төсвийн тодотголоор төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшууллын зардлыг 15,894.1 сая төгрөгөөр нэмж, нийт зардлыг 65,602.5 сая төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 10 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 65,602.5 сая төгрөгийн төсөв баталснаас 65,602.5 сая төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр, төсөвт төвлөрүүлэх эргэж төлөгдөх цэвэр зээлийг 30,000.0 сая төгрөгөөр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 65,076.7 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, гадаадад суралцагчдын сургалтын төлбөрөөс 564.9 сая төгрөг, дотоодын их, дээд сургуульд суралцагчдаас 3,566.4 сая төгрөгийн зээлийн эргэн төлөлт хийгдэж, оюутан хөгжлийн зээлийн илүү төлөлт 94.4 сая төгрөг, нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хүүгийн орлого 18.6 сая төгрөг, ханшийн зөрүүгийн олз 1.8 сая төгрөг нийт 69,322.9 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлжээ.

Урсгал үйл ажиллагаанд 456.8 сая төгрөг, төрөөс иргэдэд олгох буцалтгүй тусламжид 30,648.7 сая төгрөг, эргэн төлөгдөх оюутны хөгжлийн зээлд 33,784.7 сая төгрөг олгож, нийт 64,890.2 сая төгрөг зарцуулж, төсвийн зарцуулаагүй үлдэгдэл 193.7 сая төгрөг, өмнөх оны зээлийн хөнгөлөлт 87.7 сая төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн. Мөн тайлант оны эргэж төлөгдөх цэвэр зээлд 30,000.0 сая төгрөг төвлөрүүлэхээс 4,131.3 сая төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт-2 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөг/

№	ХАХ код	Нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэт-гэл	Зөрүү	Хувь
	71803	Дээд боловсрол	65,602,532.8	64,890,228.5	(712,304.3)	99.2
1	80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	438,989.4	435,062.9	(3,926.4)	99.1
2	80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг	21,760.7	21,759.2	(1,500.0)	99.9
3	81812	Засгийн газрын гэрээгээр гадаадаас дотоодод суралцагчдад олгох тэтгэлэг	639,111.6	639,098.9	(12,644.0)	100.0
4	81813	Ерөнхийлөгчийн тэтгэлэг	1,474,242.0	1,474,242.0	0	100.0
5	81826	Дээд боловсролын байгууллагад буцалтгүй тусламжаар суралцагчид	19,782,166.7	19,256,408.7	(525,757.9)	97.3
6	81828	Багш мэргэжлээр элсэгчдийн 650-751 ээс дээш оноотой суралцагчийн төлбөрийн зардал	1,204,786.3	1,204,76.3	0	100.0
7	81849	Сувилагч мэргэжлээр суралцагчдын тэтгэлэг	3,624,501.6	3,624,501.6		
8	81851	Засгийн газрын гэрээгээр гадаадад суралцагчдад олгох зээл	16,408,130.8	16,407,259.3	(871.5)	99.9
9	81852	ЗГ-ын гэрээгээр Монголоос гадаадад суралцагчдын тэтгэлэг	4,631,403.8	4,449,669.6	(181,734.1)	96.1
10	81846	Оюутны сургалтын төлбөрийн зээл	17,377,439.8	17,377,439.8	0	100.0

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд оюутны хөгжлийн зээлийн хүүгийн орлого 18.6 сая төгрөгийг оны эцэст улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 зорилтын хүрээнд 10 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 99.2 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан төлөвлөж зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 99.2 хувийн биелэлттэй, 0.8 хувиар төсвийг хэмнэлттэй зарцуулсан байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Боловсролын зээлийн сан нь өөрийн үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулан, захирлын 2020 оны А/88 дугаар тушаалаар баталгаажуулан, санхүүгийн үйл ажиллагаандаа мөрдөж байгаа ч санхүүгийн тайланг аккурэл сууриар хөтлөөгүй, мөнгөн сууриар бэлтгэсэн байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд нийт 164 мэдээлэл байршуулахаас цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 18,624,033,129.00 төгрөгийн 301 зарлагын гүйлгээ, бусад 4 гүйлгээг хугацаа хоцроон мэдээлж, өмнөх оны аудитаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй зөрчил гаргасан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйл Шилэн дансны зарчим 4.1.3-д “*тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх*” 6 дугаар зүйл. Шилэн дансны мэдээлэл 6.1-д “*энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ*” гэсэн заалтыг зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээллийг хугацаанд нь иж бүрэн байршуулах, Шилэн дансны тухай хуулийг мөрдөж ажиллаагүй холбогдох ажилтанд хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлэх.

Боловсролын зээлийн сан нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хуулийн холбогдох заалтуудыг хэрэгжүүлээгүй байна гэж дүгнэлээ.

Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн оруулав. Үүнд:

1.Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит сургалтын тэтгэлэг олгох журамд тусгаагүй тэтгэлгийн төрөл болох хэлний бэлтгэлийн тэтгэлэгт нийт 403 суралцагчид 1,474.2 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон нь Засгийн газрын 2021 оны 275 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит сургалтын тэтгэлэг олгох журам"-ын 2 дугаар зүйлийн 2.1.1 "дэлхийн шилдэг их сургуулиудын зэрэглэл тогтоодог олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн ... тухайн жилийн эхний 100 их, дээд сургуулийн бакалаврын үндсэн хөтөлбөрт суралцах сургалтын тэтгэлэг", 2.1.2 "Засгийн газар хоорондын гэрээ, хэлэлцээрийн хүрээнд хэрэгжүүлж байгаа хөтөлбөрт заасан бакалаврын хөтөлбөрт суралцуулах сургалтын тэтгэлэг", 2.1.3 "Холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагын хүлээн зөвшөөрсөн олон улсын олимпиадад медальт байрт шалгарсан иргэнийг олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн байгууллагын тогтоосон эрэмбээр дэлхийн шилдэг 100-д багтсан их, дээд сургуулийн бакалаврын үндсэн хөтөлбөрт суралцуулах сургалтын тэтгэлэг" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

1.2 Өгсөн зөвлөмж

Дээд шатны төсвийн захирагчид санал хүргүүлж, журамд өөрчлөлт оруулан мөрдөж ажиллах, цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгөв.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 1 албан шаардлагыг биелүүлээгүй, 157.9 сая төгрөгийн төгрөгийн 2 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувь, нийт дүнгээрээ 66.6 хувьтай байна.

Хүснэгт-3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	1						0
Зөвлөмж	2	157,900.0	2	157,900.0	-	-	100
Нийт дүн	3	157,900.0	2	157,900.0	1	157,900.0	66.6

Өмнөх оны аудитаар өгсөн Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах талаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй, тайлант онд дахин 18,624.0 сая төгрөгийн 301 зарлагын гүйлгээ, бусад 4 мэдээлэл хоцроосонд хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.11 ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ АСУУДЛУУД

Гадаад орны дээд боловсролын сургалтын байгууллагад бакалавр, магистр, докторын хөтөлбөрт зээлээр суралцаж байгаа болон суралцаж төгссөн зээлдэгчдийн оюутан хөгжлийн зээлийн эргэн төлөлт, хөнгөлөлт, чөлөөлөлтийг цаг хугацааны хязгаарлагдмал

байдалтай холбоотойгоор аудит хийх цар хүрээг хязгаарласан тул дараагийн аудитаар үргэлжлүүлэн үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 4,290.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 4,248.9 сая төгрөгийн 7 алдааг залруулж, алдаа, зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага, 41.8 сая төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн дүн 41.8 сая төгрөг нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшин 706.9 сая сая төгрөгөөс бага тул Зөрчилгүй дүгнэлт өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай 4,248.9 сая төгрөгийн дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Тайлант онд худалдан авсан 1.2 сая төгрөгийн түлш, шатахууныг бараа материалын дансанд бүртгэлгүй, зардлын дансанд шууд бүртгэсэн, шатахуун зарцуулалтын тооцоо бодож, тайлан бэлтгээгүй;
- Аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх нягтлан бодох бүртгэлийн маягт, хөтлөх аргачлалын дагуу 9.0 сая төгрөгийн бараа материалыг бүртгээгүй;
- Төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 3.3 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг хөрөнгөнд бүртгээгүй;
- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд төвлөрүүлэх шилжүүлэг 4,225.6 сая төгрөгийг зардлаар тайлагнасан;
- Нэмэлт санхүүжилтийн орлого 4.6 сая төгрөгийг мөнгөн гүйлгээний тайланд дутуу тайлагнасан;
- Туслах үйл ажиллагааны орлого 5.1 сая төгрөгийг төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд илүү тайлагнасан;
- Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 0.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг тодруулга тайланд дутуу тусгасан;

4.3 Албан шаардлага

Өмнөх онд хамаарах гадаад, дотоодын их, дээд сургуулиудын сургалтын төлбөрийн зээл, тэтгэлэг, буцалтгүй тусламжийн санхүүжилт 6,012.7 сая төгрөгийг мөнгөн сууриар бүртгэж тайлант оны зардлаар тайлагнасан.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 1 дугаар зүйлийн 3.1.1. “нягтлан бодох бүртгэлийн аккрузал суурь” гэж мөнгө хүлээн авсан, эсхүл төлсөн эсэхээс хамаарахгүйгээр орлогыг олсон үед, зардлыг гарсан үед нь хүлээн зөвшөөрч бүртгэх аргыг”, 3.1.9. “нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг” гэж бүртгэлийн суурь, санхүүгийн тайлан гаргахад баримтлах зарчмыг тодорхойлсон журам, заавар, аргачлалыг багтаасан баримт бичгийг; 5.1.4 “үнэн зөв байх, 6.1. “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккрузал сууриар хөтөлнө”. гэж заасантай тус тус нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн, оршин байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт тусгасны дагуу бүртгэлийг хөтөлж, санхүүгийн тайланг гаргаж байх, албан шаардлага хүргүүлэв.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1.Төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

1.1.Илрүүлэлт:

Суралцагчийн сургалтын төлбөр, амьжиргааны зардалд зориулан олгох хөнгөлөлттэй, эргэн төлөгдөх нөхцөлтэй зээлийн улсын төсвийн оролцоотой эх үүсвэрийг бүрдүүлэх, эргэн төлүүлэх, сургалтын зээлийг хөнгөлөх, чөлөөлөх, хүчингүй болгох журам байхгүй. Тайлант онд эргэж төлөгдөх зээл 30,000.0 сая төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр гадаадад суралцагчдын сургалтын төлбөрөөс 564.9 сая, дотоодын их, дээд сургуульд суралцагчдаас 3,566.4 сая төгрөг нийт 4,131.3 сая төгрөгийн эргэн төлөлт хийсэн.

Энэ нь Засгийн газрын 2013 оны Журам шинэчлэн батлах, журамд өөрчлөлт оруулах тухай 271 дүгээр тогтоолын 1 дүгээр хавсралтын 3.4-д “Сургалтын төлбөрийн зээлийг хөнгөлөх, чөлөөлөх, хүчингүй болгох асуудлыг Дээд боловсролын санхүүжилт, суралцагчдын нийгмийн баталгааны тухай хуулийн 8.8-д заасны дагуу Улсын Их Хурлаас баталсан журмын дагуу зохицуулна” заалтыг хэрэгжүүлээгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн, оршин байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.1. Өгсөн зөвлөмж:

Дээд шатны төсвийн захирагчид санал хүргүүлж, зээлийн эргэн төлөлтийн журам гаргуулж мөрдөж ажиллах;

2.Төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

2.1.Илрүүлэлт:

Боловсролын зээлийн сангийн захирлын 2021 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн А/05 дугаар тушаалаар албан хаагчдын цалин хөлсний хэмжээг шинэчлэхдээ ажилтнуудад тогтмол нэмэгдэл олгохоор тогтоож, төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад ажлын гүйцэтгэлийг үнэлж дүгнэлгүй ур чадварын нэмэгдэл 41.8 сая төгрөг олгосон байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тушаалаар батлагдсан Төрийн үйлчилгээний албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгох нийтлэг журмын 1. "Төрийн үйлчилгээний албан хаагчийн ажил гүйцэтгэх чадвар, ажлын арга барил, идэвх санаачилгыг нь дэмжиж, үр бүтээлтэй ажиллуулах зорилгоор ур чадварын нэмэгдэл олгоход энэ журмыг мөрдөнө" заалтыг зөрчиж, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

2.1. Өгсөн зөвлөмж:

Ажилтнуудын ажил гүйцэтгэх ур чадвар, идэвх санаачилга, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үр дүнг үнэлж дүгнэн ур чадварын нэмэгдэл олгож байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

/мянган төгрөгөөр/

Д / Д	Байгууллагын нэр	Аудитын код	Алдаа зөрчлийн утга	Тогтоосон акт, албан шаардлага өгсөн зөвлөмжийн утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс										
							Залруулга		Акт		Албан шаардлага		Хариуцлага тооцох		Зөвлөмж		
					тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	Тоо	дүн	
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудлаар																	
1	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Боловсролын зээлийн сангийн захирлын 2021 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн А/05 дугаар тушаалаар албан хаагчдын цалин хөлсний хэмжээг шинэчлэхдээ ажилтнуудад тогтмол нэмэгдэл олгохоор тогтоосон. Төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад ажлын гүйцэтгэлийг үнэлж дүгнэлгүй ур чадварын нэмэгдэл цалин 41,798.2 мянган төгрөгийг олгосон байна.	Ажилтнуудын ажил гүйцэтгэх ур чадвар, идэвх санаачилга, үр дүнг үнэлж дүгнэн ур чадварын нэмэгдлийг олгож байх	1	41,798.2										1	41,798.2
2	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Гадаад, дотоодын их, дээд сургуулиудын сургалтын төлбөрийн зээл, буцалтгүй тусламж, тэтгэлгийн өмнөх онд олгоогүй санхүүжилт 6,012,699.2 мянган төгрөгийг мөнгөн сууриар бүртгэж, тайлант оны зардлаар бүртгэн тайланд тусгасан.	Дээд шатны эрх бүхий байгууллагаас тухайн байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогтой холбогдуулан нягтлан бодох бүртгэлийг ямар сууриар хөтлөх талаар тодорхой шийдэл гаргуулах нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт тусган мөрдөж ажиллах	1						1						

**Боловсролын зээлийн сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит**

3			Тайлант онд эргэж төлөгдөх зээл 30,000,000.0 мянган төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр гадаадад суралцагчдын сургалтын төлбөрөөс 564,900.0 мянга, дотоодын их дээд сургуульд суралцагчдаас 3,566,400.0 мянга нийт 4,131,300.0 мянган төгрөгийн эргэн төлөлт хийсэн.	Дээд шатны төсвийн захирагчид санал хүргүүлж зээлийн эргэн төлөлтийн журам гаргуулж мөрдөж ажиллах	1										1		
4	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Тайлант онд худалдан авсан 1,200.0 мянган төгрөгийн түлш, шатахууныг бараа материалын дансанд бүртгэлгүй, шууд зардлын дансанд бүртгэсэн, шатахуун зарцуулалтын тооцоо бодож, тайлан бэлтгээгүй байна.	Аудитын явцад залруулга хийлгэв.	1	1,200.0	1	1,200.0									
5	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх нягтлан бодох бүртгэлийн маягт, хөтлөх аргачлалын дагуу 9,000.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг бүртгээгүй	Аудитын явцад залруулга хийлгэв.	1	9,000.0	1	9,000.0									
6	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 3,300.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг хөрөнгөнд бүртгээгүй	Аудитын явцад залруулга хийлгэв.	1	3,300.0	1	3,300.0									
7	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд төвлөрүүлэх шилжүүлэг 4,225,603.1 мянган төгрөгийг зардлаар тайлагнасан	Аудитын явцад залруулга хийлгэв.	1	4,225,603.1	1	4,225,603.1									
8	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого 4,622.8 мянган төгрөгийг мөнгөн гүйлгээний тайланд дутуу тайлагнасан	Аудитын явцад залруулга хийлгэв.	1	4,622.8	1	4,622.8									
9	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Туслах үйл ажиллагааны орлого 5,118.3 мянган төгрөгийг төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд илүү тайлагнасан	Аудитын явцад залруулга хийлгэв.	1	5,118.3	1	5,118.3									
10	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого 51.9 мянган төгрөгийг үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлд дутуу тусгасан	Аудитын явцад залруулга хийлгэв.	1	51.9	1	51.9									

**Боловсролын зээлийн сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит**

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн дүн					10	4,290,694.3	7	4,248,896.1			1			2	41,798.0
1	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Шилэн дансны цахим хуудаст нийт 164 мэдээлэл байршуулахаас цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 18,624,033.1 мянган төгрөгийн 301 зарлагын гүйлгээ, бусад 4 гүйлгээг хугацаа хоцроож мэдээлсэн.	Шилэн дансны хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах	1	18,624,033.1						1	18,624,033.1		
2	Боловсролын зээлийн сан	АХГ-2022/03/НА-СТА-ЗГТС	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит сургалтын тэтгэлэг олгох журмын холбогдох заалтыг үндэслэн суралцагчдад тэтгэлэг олгохдоо журамд тусгагдаагүй тэтгэлгийн төрөл болох хэлний бэлтгэлийн тэтгэлэгт нийт 403 суралцагчдад 1,474,242.0 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон.	Дээд шатны төсөв захирагчид санал хүргүүлж журамд өөрчлөлт оруулж мөрдөж ажиллах	1	1,474,242.0								1	1,474,242.0
Нийцлийн болон санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн дүн					2	20,098,275.1		0.0				1	18,624,033.1	1	1,474,242.0
Нийт дүн					12	24,388,969.4	7	4,248,896.1				1	18,624,033.1	3	1,516,040.2

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 03 дугаар сарын 25 № 415/60140184

Улаанбаатар хот

АХГ-2022/03/СТХ-ТШЗ-ЗГТС
Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Боловсролын зээлийн сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Өмнөх онд хамаарах гадаад, дотоодын их, дээд сургуулиудын сургалтын төлбөрийн зээл, тэтгэлэг, буцалтгүй тусламжийн санхүүжилт 6,012,699,200.0 төгрөгийг мөнгөн сууриар бүртгэж, тайлант оны зардлаар тайлагнасан.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1. "нягтлан бодох бүртгэлийн аккруэл суурь" гэж мөнгө хүлээн авсан, эсхүл төлсөн эсэхээс хамаарахгүйгээр орлогыг олсон үед, зардлыг гарсан үед нь хүлээн зөвшөөрч бүртгэх аргыг", 3.1.9. "нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг" гэж бүртгэлийн суурь, санхүүгийн тайлан гаргахад баримтлах зарчмыг тодорхойлсон журам, заавар, аргачлалыг багтаасан баримт бичгийг; 5.1.4 "үнэн зөв байх, 6 дугаар зүйлийн 6.1. "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтөлнө" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1 заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохируулан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт өөрчлөлт оруулж биелэлтийг 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Боловсролын зээлийн сангийн ажлын албаны дарга Д.Гарди, нягтлан бодогч Х.Цэнджав нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁР ДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭГТҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Ж.ЭНХТУЯА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 03 дугаар сарын 25 № 716/А0140184
АХГ-2022/03/СТХ-ТШЗ-ЗГҮС

Улаанбаатар хот

Сахилгын хариуцлага тооцуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Боловсролын зээлийн сангийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангуулахаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй, тайлант хугацаанд байгууллагын шилэн дансны цахим хуудаст 164 мэдээлэл байршуулахаас цэвэрлэх зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 18,624,033,129.0 төгрөгийн зарлагын 301 гүйлгээ, бусад төрлийн 4 гүйлгээг хугацаа хоцроож мэдээлсэн.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйл Шилэн дансны зарчим 4.1.3 "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх; 6 дугаар зүйл. Шилэн дансны мэдээлэл 6.1 "энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ", гэсэн заалтыг зөрчсөн

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дүгээр зүйлийн 42.3 "Энэ хуулийн 42.1, 42.2-т заасан үндэслэл бүрдсэн тохиолдолд төрийн аудитын байгууллага тухайн албан хаагчид холбогдох сахилгын шийтгэл ногдуулах талаар эрх бүхий албан тушаалтанд албан шаардлага өгөх ба эрх бүхий албан тушаалтан ямар шийдвэр гаргасан талаараа албан шаардлагад заасан хугацаанд төрийн аудитын байгууллагад хариу мэдэгдэнэ", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.2 заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй, Шилэн дансны мэдээллийг хугацаанд нь байршуулаагүй зөрчил гаргасан ажилтанд хуульд заасны дагуу сахилгын шийтгэл өгөгдүүлж, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Боловсролын зээлийн сангийн ажлын албаны дарга Д.Гарди, нягтлан бодогч Х.Цэнджав нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Ж.ЭНХТУЯА

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойрог-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-20230

Z:\Alban Shaardlaga\2022\0325 Auditin 2 Gazar-373.Docx

9006109
9019120396

7301081356